

Ի ՅԻՍՆԵՐԵԱԿ ՅՈՐԵԼԻՆԻ ԱՄԱՅ
ԱՍՏՈՒԱԾԱԿՆԻՔ ՔԱՀԱՆԱՅՈՒԹԵԱՆ
ՏԵԱՌՆ ԵԴՈՒԱՐԴԱՅ Վ. ՀԻՒՐՄԻՒԶԵԱՆ

ԱՐՀԻԱՊԱՏԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻՆ ՇԻՐԱԿԱՅ

ՏԱՂ

Երկինք , դու լրեսս քանի ձայնից արդեօք եռանդն
Հոգեկանիս վրսեմութեանց յիշատակօք վառեալ ի խանդ ,
Իբր ըզխընկոց անուշաբոյրս ի հրակայծակն ցայտեալ բոցոյ ,
Հրաշափառ պարգևիդ ուխտք յերկինս ի վեր սլանան յարդոյ :

Ջերդ ի ծովէ ալեաց ի ծովս պղղպղջակեալ շունչք բազմաբիւր
Ձինչ իցէ թէ՛ և իմս ինչ դոյզն՝ քեզ , Տէր , օրհնիւքս ելցէ փրկիւր .
Թէ առ մեծօք մեծ ևս չես , Տէր , և ոչ փոքումբս ինչ նուաստացիս ,
Հասարակաց բայց զի շնորհիդ հանուրք տացին շնորհակալիս :

Ո՛վ դու վեհդ Արարչագործ , իբրև զի քե հրաշանայ
Հուպ ի վերելս անդ քոց փառաց մարդոյ պատկերս այս դուզնաքեայ .
Որ երբեմն ըզքօ զընտրեալդ ի վեր Սինեայ առեալ բարձունս ,
Զայտիւքն ըզշնորհս քօ դրոշմեալ կընքեցեր հուրք ըզգերաբունս :

Ո՛չ ըզնոյն արդ ըզտեսին և աստ առ մեօք հրաշացուցեր
Որ ոչ աւուրց ես ինչ խըտրող , յաւիտենիս իշխեցող Տէր .
Առեր քեզ և սըրբեցեր մարգարէ մեծ աստուածհաճոյ
Խօսել պատգամբս կենդանիս ժողովրդեան քում սիրելոյ .

Ի քոյում անդ տաճարի իբր ամբարձեալ ի նոր քորեր
Ոչ ի լոյս թուփ դալարուտ , այլ անձն իսկ իւր վառեալ հրակերպ .
Անդուստ իբր ի բովուց ոսկի ընտիր լուսաճաճանչ ,
Յարեաւ ոչ ևս մարդ հողածին , այլ հոգի հուր դէմք նորապանչ :

Մովսէս . . . — Եւ իցեն թիւք հրաշակերտից ձեռաց քոյին ,
Տէր , որ զաւազ աստեղաց փոշի ցըրիւ սըփռեր յերկին .[▲]—
Յայդ անուն կըրկին մըտացս ի հին աւուրսն տիպար ցուցաւ ,
Ի պանչելեաց ճեմարանիդ , մին յարեւելս , միւսն ընդ հարաւ :

Ի քորերայ մարգարէն մինչ կամս ի պիչ խորհրդաբեր ,
Անդ ընդ քօղովըն ծածուկ ըզխորենւոյն նկատեմ պատկեր .
Զոր տարացոյց օրինակի աստ առ մեօք ի միոյդ դէմս
Հրաշացուցեալ միաւորեր , Տէր , մին ըզմիով վեհ և վրսեմս :

Ո՛ , քանի սիրեցեալ քեզ ըստեղծուածս այս գերաշխարհիկ ,
Զի զշնորհացըդ կըրկնակի ի նմա զոգի հարեր կընիք ,

Կրրկին տախտակք աստուածագիծ անձրն սորա հոգեբուն .
 Ի միում ճըշմարտութիւն , և յերկրորդին՝ սուրբ գիտութիւն :
 Աստուածընտիր դու Դիտապետ , ես որ առ շնորհադ լուսածագող
 Հիսաքանչ կամ և խօսիմ , ես որ բընաւ չեմ ինչ քերթող ,
 Քանի ևս ըզհայրենեաց վառիցես Դու այսօր զՈգին ,
 Որ զխաթարեալ փառքս նորուն ի յըստուերաց հաներ յերկին :
 Ո՛չ քե կուսանըն լուսագեղ եկեղեցին Հայաստանեաց
 Յաստուածալոյս օծութենէդ ծընաւ որդւոց հոյս լուսազգեաց .
 Ո՛չ և բարբառս հայրենախօս այն ինչ ի դուրս ելեալ ժանդոյն ,
 Հարթեցան խիստ խընդբունդք մատանցդ ի յերկս անդեղւուն :
 Գող շընչեալ իմըն նորածնունդ աստ ի Բիւզանդ ըզսիւք օդոյն
 Զոր շընչեցին թարգմանք Հայոց ի պարայած անցիցն ի հուն .
 Եւ քե ուսաւ Հայկեան մանկո՞ւ երկարողի նորատիւք
 Կակուղ ի հեգ մեղմ ի մընչիւն ըզսաստ ձայնին թեքել փափկիկ :
 Վաչ երջանիկ Յորեւնիս . — անդ հայրենեաց որբ արտորայք
 Քե յոսկեզոյն պըճնեցան քըստմնածածան յատղբ որայք .
 Հանգունակ պէս Բագրեւանդայ սպիտակալի սուրբ ծերունւոյն
 Անպարապ մաշեցուցեալ զաւուրդ ի գործ բազմաբեղուն :
 Աղէ կրրկին յիսներեակ նոր Մովսիսեանց օրինակիդ
 Ելցեն յերկնից ձիրս պարգեաց , զոր հայրենեացըդ ճըշմարիտ
 Յանկեղծ սըրտէ մաղթեն բերանք , շնորհակալու գովեստիւք ,
 Քաւ յանհանճար մախանաց , որ առ նախնեաւ քով չարաշուք :

Կոստանդնուպօլիս , յՕրբագիւղ , 18 Յունուարի 1869 .

Հ. ՍՈՒՔԻԱՍ ՊԱՐՈՆԵԱՆ :

ՅԱՂԱԳՍ ՄՇԱԿՈՒԹԵԱՆ ՊՏԱՍՏՈՒ ԾԱՌՈՑ

Բ

Բռնաց սերնդեան հաւնար հարկաւոր
 եղա՞ ճննդարար գործարաններ :

Ահա գարունը բացուեցաւ . ահա ա.
 միսներէ 'ի վեր անկենդան կարծուած
 բուսական արարածոց բնութիւնը ըս.
 քանչելի արեուն շողն և կենդանարար
 ճառագայթներն ընդունելով եռալու և
 շարժելու վրայ են : Ամեն բոյս և տունկ՝
 ինչպէս գիշերակապ գերութենէ մը

արձակելով մէկը մէկու ետեւէն արմատ
 ներէն ու աչքերէն դուրս պիտի պըլպըն
 տերևներ ու ծաղիկներ : Քիչ ատենի
 մէջ Հայոց մարգագետիններն ու բլուր.
 ները պիտի կանաչանան , քիչ օրի մէջ աչ.
 խարհներու գաւառներ ծաղկով պիտի
 հրճուին : Ահա ամենը՝ վայրի խոտ վայ.
 րի բանջար տունկ ծառ անտառ մամուռ
 քօս լօռ և այլ ինչ բուսական կայ՝ ա.
 մենքը համակամք և համազգած պի.
 տի՝ դիմեն օրինադիր բնութեան դրած
 պարտքը հատուցանելու : Արդէն զաֆ.
 րան ծաղիկը , մանուշակը , կովացնծուն ¹

¹ Կովացնծու . աճ. Չոխա Լեւի . գլ. Prime-
 vere .